

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for Naturstyrelsens arealer

i Natura 2000-område nr. 143
Vestamager og havet syd for

Titel:

Natura 2000-plejeplan for
Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-
område nr. 143 Vestamager og havet syd
for.

Udgiver:

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk

År:

2012

Foto:

Forside: Malene Fischer
Øvrige: Martin Rivero

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7279-807-3

Må citeres med kildeangivelse.

Generelt

Naturstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 246 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N143 *Vestamager og havet syd for*, og vedrører Naturstyrelsens arealer på 1978 ha.

Billede 1 Oversigt over Natura 2000-områdets afgrænsning (rød streg) og styrelsens arealer (grøn farve) i området.

I denne plejeplan er arealer og indsats opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan.

Naturstyrelsen skal udarbejde et resumé af plejeplanen, som skal sendes til de berørte kommuner. Dette resumé er indsat som bilag 1.

Der er udarbejdet en såkaldt miljøvurdering ("SMV") af plejeplanen. Den er indsat som bilag 2.

Plejeplanen skal senest være gennemført med udgangen af år 2015.

Områdebeskrivelse

Vestamager og havet syd for er habitatområde H127 Fuglebeskyttelsesområde F111 og omfatter et 6179 ha stort område heraf 1856 ha inddæmmede fladvandsområde med strandeng, strandoverdrev og rørsump.

Området er gammelt militærareal og har derfor udviklet sig stort set uberørt af rekreative interesser og kulturpåvirkninger. Det har bevirket, at lokaliteten tjener som refugium for arter, som ellers for manges vedkommende ville være helt eller delvis forsvundet fra denne del af landet.

Området er gennemskåret af flere kanaler og der findes flere søer spredt i området. Størstedelen af landområdet er strandeng og laguner, men der findes også træbevoksede arealer og mindre skove på de inddæmmede arealer.

Store dele af Vestamager er fredet. Der er offentlig adgang til det meste af området bortset fra enkelte sårbare lokaliteter som sandøen og vildtreservatet på Forsvarets arealer ved Aflandshage.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På Naturstyrelsens hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Inden for området ejer Naturstyrelsen det inddæmmede Vestamager og Hestefælleden vest for Kongelunden. Strandengene på Vestamager er oprindeligt havbund, der blev inddæmmede i 1940'erne og er siden udviklet til strandenge. Hestefælleden er oprindelig strandeng der aldrig har været opdyrket.

Billede 2

Tabel A Naturtyper og arter i plejeplanen

Naturtype/art	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	1375
	2130	Grå/grøn klit	4
			1379
<i>Ialt</i>			1379
(Levesteder for) arter	A017	Skarv	Ikke vurderet
	A061	Troldand	
	A081	Rørhøg	
	A119	Plettet rørvagtel	
	A132	Klyde	
	A149	Almindelig ryle	
	A222	Mosehornugle	

Tabel A viser Naturstyrelsens arealer med naturtyper i området. Desuden vises de arter fra udpegningsgrundlaget, der forekommer (eller som potentielt vil kunne indfinde sig med den rette forvaltning) i Naturstyrelsens del af området.

For nogle naturtyper er der kun sket en delvis kortlægning. Af sådanne typer medtager tabellen kun de kortlagte forekomster. Bl.a. er de ca. 150 ha strandeng i den del af Vestamager der ligger i Københavns kommune, ikke kortlagt.

Udtrykket "Ikke vurderet" vidner om, at der ikke findes nogen arealregistrering for arter.

Mål og plejetiltag

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens mål for lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af pleje/drift, som styrelsen forventer at anvende. På et givent areal kan der forekomme mere end én slags pleje/drift, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

❖ **Lysåbne naturtyper**

Der foretages *løbende* pleje ved græsning og afbrænding af strandengene.

Der foretages *enkelstående* indgreb i form af rydning af opvækst og bekæmpelse af mindre bestande af bjørneklo, gyldenris og rynket rose på strandengene, i det omfang den løbende naturpleje ikke kan begrænse denne opvækst. De eksisterende grøfter, der ikke afleder vand fra områdets naboarealer, opstemmes og siderne afrettes, så de giver bedre fourageringsmuligheder for især vadefugle.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens bud på omfanget af de enkelte plejetiltag, på baggrund af naturtypernes kortlagte omfang. Som nævnt er styrelsen dog bekendt med, at strandengs-arealer er større end den første kortlægning viser. Disse ukortlagte strandenge plejes på samme vis som de øvrige strandenge.

Tabel B Mål for lysåbne naturtyper

		Periodens mål	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Naturtypebevarende pleje	1375
		Forbedring af hydrologi	678
2130	Grå/grøn klit	Naturtypebevarende pleje	4

Tabel C Pleje af hensyn til lysåbne naturtyper

		Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
1330	Strandeng	Bekæmpelse af invasive arter	eksisterende	14
		Aktiv lukning af dræn og grøfter	eksisterende	136
			nyt	542
		Restaurering af vandhuller/søer	nyt	1
		Rydning af opvækst	eksisterende	5
		Afbrænding	eksisterende	68
		Græsning	eksisterende	1375
2130	Grå/grøn klit	Ingen naturtypeindsats i planperioden	-	4

I tabel C er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Billede 3

❖ Arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af indsatsen for naturtyperne i området. I nogle tilfælde kan der være behov for en særlig artsindsats. Disse tiltag fremgår af tabel G. Bemærk dog, at tabel G *ikke* indeholder Naturstyrelsens *myndighedsmæssige* artsforvaltning via vildtreservater.

Specifikt af hensyn til rørhøg, plettet rørvagtel, klyde, almindelig ryle og mosehornugle gennemføres målrettet prædationskontrol mod ræv og mink. Der er dels anlagt 25 rævekunsthøje, hvorfra bekæmpelsen af ræve foregår, og dels er Vestamager udpeget som særlig indsatsområde for bekæmpelse af mink, hvilket betyder at der må benyttes slagfælder.

	Periodens mål
A017 Skarv	Sikring af artens levested
A061 Troldand	Sikring af artens levested
A081 Rørhøg	Sikring af artens levested
A119 Plettet rørvagtel	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A132 Klyde	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A149 Almindelig ryle	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested
A222 Mosehornugle	Beskyttelse mod forstyrrelser
	Sikring af artens levested

Tabel F Mål for arter

Tabel G Specifik artspleje

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt
A017 Skarv	Ingen indsats i perioden aht. art alene	eksisterende
A061 Troldand	Ingen indsats i perioden aht. art alene	eksisterende
A081 Rørhøg	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
	Begrænsning af prædation	eksisterende
A119 Plettet rørvagtel	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
	Begrænsning af prædation	eksisterende
A132 Klyde	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
	Begrænsning af prædation	eksisterende
A149 Almindelig ryle	Begrænsning af prædation	eksisterende
A222 Mosehornugle	Begrænsning af prædation	eksisterende

I tabel G er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Som det ses, er al plejen allerede foreskrevet/igangsat tidligere.

Når der i tabel G står "Ingen indsats i perioden aht. art alene", betyder det, at Naturstyrelsen ikke planlægger yderligere indsats for denne art end den pleje, der er oplyst under naturtyperne, eller som følger af reservatbestemmelser. I regi af områdets status som vildtreservat vil det eksisterende forbud mod fladefærdsel (ved Klydesø) fortsat blive håndhævet. Der vil desuden fortsat blive udbygget stier, der sikrer at fladefærdslen ledes uden om de følsomme områder.

Af hensyn til rørhøg og plettet rørvagtel fastholdes og udvides området med rørsump og rørskov. Der etableres en vegetationsfri ø i Klydesø til klyderne.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N143

Inden for området ejer Naturstyrelsen det inddæmmede Vestamager og Hestefælleden vest for Kongelunden. Strandengene på Vestamager er oprindeligt havbund, der blev inddæmmed i 1940'erne og er siden udviklet til strandenge. Hestefælleden er oprindelig strandeng der aldrig har været opdyrket.

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	1330	Strandeng	1375
	2130	Grå/grøn klit	4
			1379
	Ialt		1379

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i tabel b. Der skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Bekæmpelse af invasive arter	eksisterende	14
		14
Forbedring af hydrologi	eksisterende	136
	nyt	542
		678
Indsats for vandhuller/søer	nyt	1
		1
Rydning af uønsket opvækst	eksisterende	5
		5
Afskrælning eller afbrænding	eksisterende	68
		68
Græsning	eksisterende	1375
		1375

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Herudover planlægger Naturstyrelsen en særlig indsats for rørhøg, plettet rørvagtel, klyde, alm. ryle og mosehornugle, som fremgår af tabel e.

Tabel e Planlagt indsats for arter *udover* indsatsen for naturtyperne

	Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt
A081 Rørhøg	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
	Begrænsning af prædation	eksisterende
A119 Plettet rørvagtel	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
	Begrænsning af prædation	eksisterende
A132 Klyde	Anden særlig udformning af arealplejen	eksisterende
	Begrænsning af prædation	eksisterende
A149 Almindelig ryle	Begrænsning af prædation	eksisterende
A222 Mosehornugle	Begrænsning af prædation	eksisterende

I tabel e er der en opdeling til to kategorier:

- "Eksisterende driftsplan mv.": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor den pågældende drift/pleje allerede forekommer eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at tiltaget skal gennemføres.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der først er blevet fastlagt med denne plejeplan.

Som det ses, er al plejen allerede foreskrevet/igangsat tidligere.

Bilag 2: Miljøvurdering af Natura 2000-plejeplanen

Den enkelte plejeplan skal i henhold til lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering af planer og programmer have sin egen miljørapport. Rapporten skal indeholde de oplysninger, der følger af bilag 1 i loven.

Der er også udarbejdet en miljøvurdering af Natura 2000-planen, som ligger på Naturstyrelsens hjemmeside:

http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Natura_2000_planer/Se_Planerne/126_246/143_Vestamager.htm

a) Planens indhold og hovedformål samt andre relevante planer

❖ Indhold

Det primære indhold i plejeplanen for Naturstyrelsens areal er en oversigt over planperiodens mål og plejetiltag for naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

❖ Formål

Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen på Naturstyrelsens andel af Natura 2000-området. Indsatsen i 1. planperiode skal sikre eksisterende naturværdier på udpegningsgrundlaget og indlede en proces, der genopretter eventuel akut truet natur under hensyntagen til eventuelle modstridende naturinteresser.

❖ Relevante planer

Plejeplanen følger op på Natura 2000-planen for området. Udover at være omfattet af plejeplanen, er Naturstyrelsens arealer også underlagt andre interne retningslinjer for arealforvaltningen. I det omfang der måtte være modstrid mellem dem og plejeplanen, vil plejeplanen blive fulgt.

Naturstyrelsens arealer på Vestamager i Natura-2000 området, samt Hestfælleden er begge omfattet af eksisterende fredninger. Vestamager er ligeledes en del af Amager vildtreservat, med forbud mod jagt, og færdselsforbud i Klydesøområdet.

b) Nuværende miljøstatus og nul-alternativet

Områdets nuværende miljøstatus er gennemgået i Natura 2000-planen for det aktuelle område, hvorfor der henvises til denne.

Hvis ikke plejeplanen for 1. planperiode iværksættes, vil området blive plejet i henhold til bl.a. frednings-plejeplanen, Naturstyrelsens naturplejestrategi og lokale driftsplan. Arealerne vil blive drevet uden gødskning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt af plejeplanen

- Den planlagte pleje vil ændre udbredelse og tilstand af forskellige naturtyper samt udbredelsen af arter i området.
- Plejeindgrebene vil påvirke det åbne landskab og dermed områdets rekreative funktioner.
- De planlagte tiltag indebærer tillige hydrologiske ændringer i området.

d) Eksisterende miljøproblemer

Der er en række trusler mod naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag, herunder tilgroning af strandengene og prædation. Truslerne er systematisk beskrevet i Natura 2000-planen for området, hvorfor der henvises til denne.

e) Relevante internationale miljøbeskyttelsesmål

Plejeplanen er en udmøntning af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver implementeret i dansk lov via miljømålsloven og skovloven. Plejeplanen vil sikre, at areal og tilstand af naturtyper på udpegningsgrundlaget, samt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget, ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter.

I henhold til EU's vandrammedirektiv er det overordnede mål at naturlige vandforekomster opnår "god tilstand". Direktivet er implementeret via miljømålsloven og skal realiseres med vandplanerne. Arbejdsdelingen mellem vandplanerne og Natura 2000-planerne (og dermed plejeplanerne) er således, at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på naturarealer som f.eks. rigkær og andre engarealer.

Natura 2000-direktiverne er blandt EU's bidrag til gennemførelsen af en række internationale biodiversitetskonventioner som f.eks. Ramsar-konventionen, Bern-konventionen og Bonn-konventionen, samt delmål 11 og 12 blandt de 20 delmål som blev vedtaget ved partsmødet i FN's biodiversitetskonvention i Nagoya i 2010 (Aichi-målene). Delmål 11 og 12 omhandler netop beskyttelse af naturområder og arter.

f) Planens indvirkning på miljøet

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen væsentlig påvirkning	Redegørelse for indvirkning
Biologisk mangfoldighed	X		Den biologiske mangfoldighed knyttet til naturtyper på udpegningsgrundlaget sikres og øges via pleje af strandengene. Levesteder for arter på udpegningsgrundlaget sikres endvidere via fortsat prædationskontrol. Den fortsatte bekæmpelse af invasive arter vil påvirke artssammensætningen i området og således modvirke at invasiver bliver dominerende på bekostning af arter tilknyttet naturtyperne. Restaurering af gamle vandhuller vil ændre bredvegetationen. Den planlagte pleje fastholder og/eller genopretter naturtyperne på udpegningsgrundlaget med deres karakteristiske arter. Genopretningen af naturtyperne vil typisk ske på bekostning af mere artsfattige og "trivielle" naturtyper.

Befolkningen	X		Mulighederne for rekreative oplevelser i tilknytning til området sikres eller forbedres via et forbedret naturgrundlag.
Menneskers sundhed		X	
Fauna og flora	X		De rødlistede arter, gullistede ansvarsarter eller bilag IV-arter der er kendt fra området, bl.a. brændeskærm, øresunds-hønsetarm og blå iris, grønbroget tudse, strandtudse og flere arter af flagermus, vil alle have glæde af den naturpleje planen beskriver.
Jordbund		X	
Vand	X		Aktiv lukning af grøfter vil forbedre de hydrologiske forhold for strandeng.
Luft		X	
Klimatiske faktorer		X	
Materielle goder		X	
Landskab	X		Naturplejen sikre det åbne landskab, med udsigt til de store strandenge.
Kulturarv, herunder kirker		X	
Arkitektonisk arv		X	
Arkæologisk arv		X	

g) Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Plejeplanen forventes ikke at få negative konsekvenser for miljøet, men vil derimod sikre og forbedre områdets naturgrundlag, med fokus på arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der vurderes derfor ikke at være behov for foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet.

h) Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

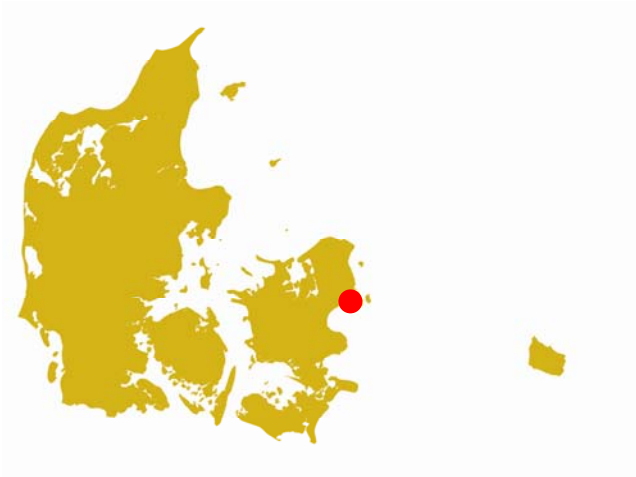
i) Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

j) Ikke-teknisk resume

I medfør af lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 er der foretaget en miljøvurdering af plejeplanen for Naturstyrelsens arealer i N143 *Vestamager og havet syd for*. Plejeplanens formål er at udmønte Natura 2000-planen for de pågældende arealer ved at sikre eller forbedre tilstand og bevaringsprognose for de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte. Hvis ikke plejeplanen iværksættes, vil naturtyperne blive plejet med vidtgående naturhensyn i henhold til bl.a. frednings-plejeplanen, Naturstyrelsens naturplejestrategi og lokale driftsplan. Arealerne vil blive drevet uden gødskning, sprøjtning eller omlægning. Alle forekomster af naturtyper vil dog ikke nødvendigvis udvikles i retning af eller fastholdes i gunstig bevaringsstatus, hvis ikke plejeplanen iværksættes.

Plejeplanen forventes at sikre og forbedre naturtilstanden i området ved hjælp af pleje af strandene samt genopretning af mere naturlige hydrologiske forhold. Dermed sikres og øges også de landskabelige værdier og mulighederne for rekreative oplevelser knyttet til lysåben natur.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
DK-2100 København Ø
Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.nst.dk